
HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2016)0402

EU:n Iranin-strategia ydinsopimuksen jälkeen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 25. lokakuuta 2016 EU:n Iranin-strategiasta ydinsopimuksen jälkeen (2015/2274(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Federica Mogherinin ja Iranin ulkoministerin Mohammad Javad Zarifin 16. huhtikuuta 2016 Teheranissa antaman yhteisen julkilausuman,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston 20. heinäkuuta 2015 antaman päätöslauselman 2231 (2015),
- ottaa huomioon 20. heinäkuuta 2015 annetut neuvoston päätelmät Iranin ydinohjelmaa koskevasta sopimuksesta,
- ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa Iranista, erityisesti 10. maaliskuuta 2011 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin Iranin-strategiasta¹, 14. kesäkuuta 2012 antamansa päätöslauselman etnisten vähemmistöjen tilanteesta Iranissa², 17. marraskuuta 2011 antamansa päätöslauselman Iranin viimeaikaisista ihmisoikeusrikkomuksista³ ja 3. huhtikuuta 2014 antamansa päätöslauselman EU:n Iranin-strategiasta⁴,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n strategiakehyksen ja toimintasuunnitelman; ottaa huomioon EU:n vuosittaiset ihmisoikeusraportit,
- ottaa huomioon aiemmin EU:n vuosittaisista ihmisoikeusraporteista antamansa päätöslauselmat,

---

¹ EUVL C 199 E, 7.7.2012, s. 163.

² EUVL C 332 E, 15.11.2013, s. 102.

³ EUVL C 153 E, 31.5.2013, s. 157.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0339.

- ottaa huomioon 8. lokakuuta 2015 antamansa päätöslauselman kuolemanrangaistuksesta¹,
  - ottaa huomioon YK:n erityisraportoijan 10. maaliskuuta 2016 antaman raportin Iranin islamilaisen tasavallan ihmisoikeustilanteesta, tämän hiljattain 20. toukokuuta ja 8. kesäkuuta 2016 antamat lausunnot, joissa hän ilmaisi huolensa ihmisoikeuksien puolustajien vangitsemisista ja viimeaikaisesta Baha'i-yhteisön vastaiseen vihaan yllyttämisen aallosta, sekä 3. maaliskuuta 2016 annetun YK:n pääsihteerin raportin Iranin islamilaisen tasavallan ihmisoikeustilanteesta,
  - ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 17. joulukuuta 2015 antaman päätöslauselman 70/173 Iranin islamilaisen tasavallan ihmisoikeustilanteesta (A/RES/70/173),
  - ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Federica Mogherinin alaikäisen rikosentekijän teloituksesta Iranissa 14. lokakuuta 2015 antaman lausunnon sekä Mogherinin iranilaisen ihmisoikeuksien puolustajan Narges Mohammadille tuomitsemisesta 20. toukokuuta 2016 antaman lausunnon,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
  - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön sekä kansainvälisen kaupan valiokunnan lausunnon (A8-0286/2016),
- A. toteaa, että Iranin ydinsopimuksen ja sisäpoliittisen kehityksen seurauksena nyt tarjoutuu mahdollisuus uudistusten toteuttamiseen valtiossa sekä sen suhteiden parantamiseen Euroopan unionin kanssa;

EU:n suhteet Iraniin

Poliittinen vuoropuhelu

1. katsoo, että yhteinen kattava toimintasuunnitelma, joka tunnetaan myös Iranin ydinsopimuksena, oli merkittävä saavutus monenväliselle diplomatialle ja erityisesti eurooppalaiselle diplomatialle ja että sen avulla voidaan parantaa huomattavasti EU:n ja Iranin suhteita sekä edistää koko alueen vakautta; katsoo, että sopimuksen tinkimättömän ja täysimääräisen täytäntöönpanon varmistaminen on nyt kaikkien osapuolten vastuulla; on tyytyväinen yhteisen komission perustamiseen, johon kuuluvat Iranin edustajat sekä E3/EU+3:n edustajat (Kiina, Ranska, Saksa, Venäjän federaatio, Yhdistynyt kuningaskunta, Yhdysvallat sekä varapuheenjohtaja / korkea edustaja); tukee täysimääräisesti unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa tämän ydinsopimuksella perustetun yhteisen komission koordinoitavissa ja katsoo, että ydinsopimuksen tiukka ja täysimääräinen täytäntöönpano on äärimmäisen tärkeää;
2. on tyytyväinen varapuheenjohtajan / korkean edustajan Federica Mogherinin seitsemän Euroopan komission jäsenen kanssa 16. huhtikuuta 2016 tekemään Iranin-vierailuun, joka oli merkittävä virstanpylväs pyrittäessä kunnianhimoiseen EU:n ja Iranin suhteita koskevaan suunnitelmaan molemmille merkittävillä aloilla; panee merkille, että useissa komission julkilausumissa ja EU:n valtuuskuntamatkoissa Iraniin, joista viimeisimpään

---

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0348.

osallistui varapuheenjohtaja / korkea edustaja ja seitsemän komission jäsentä, on keskitytty kauppaan ja taloussuhteisiin;

3. muistuttaa, että neuvoston päätös kaikkien Iranin islamilaiseen tasavaltaan kohdistettujen ydinohjelmaan liittyvien pakotteiden poistamisesta sen vuoksi, että Iran oli pannut täytäntöön yhteisen kattavan toimintasuunnitelman mukaiset sitoumuksensa, mahdollistaa suhteiden uudelleensolmimisen Iraniin ja luo tilaisuuksia ja hyötyjä molemmille osapuolille tarjoamalla mahdollisuuden Iranin markkinoiden uudelleen avaamiseen eurooppalaisille yrityksille; muistuttaa, että Iranissa on suuri, suhteellisen hyvin koulutettu ja nuori väestö, alueen monipuolisimpiin kuuluva BKT:n koostumus, maa tarvitsee investointeja ja se on laadukkaiden eurooppalaisten tuotteiden potentiaalinen markkina-alue;
4. on tyytyväinen avoimuuteen suhteissa Iraniin; katsoo, että EU:n ja Iranin suhteiden olisi kehityttävä samassa tahdissa ydinsopimuksen / yhteisen kattavan toimintasuunnitelman täytäntöönpanon kanssa; muistuttaa, että jos Iran ei pane sopimusta täytäntöön sen ehtojen mukaisesti, pakotteet voidaan ottaa uudelleen käyttöön; rohkaisee uudistamaan EU:n ja sen jäsenvaltioiden sekä Iranin väliset suhteet siten, että molemmat osapuolet tekevät tiiviistä kahdenvälistä ja monenvälistä yhteistyötä alueen vakauden sekä ydinsopimuksen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi; katsoo, että EU:n ja Iranin suhteita olisi kehitettävä monitasoisella vuoropuhelulla, johon kuuluvat poliittiset, diplomaattiset, taloudelliset, akateemiset, tekniset ja ihmisten väliset yhteydet ja johon osallistuu kansalaisyhteiskunnan toimijoita, kansalaisjärjestöjä ja ihmisoikeuksien puolustajia; kannattaa EU:n ja Iranin suhteiden avaamista molempia osapuolia hyödyttävällä tavalla siten, että suhteet perustuvat realistiseen arvioon yhteisistä eduista ja eroavaisuuksista, jotta voidaan edistää yhteistyön asteittaista laajentamista keskinäisen luottamuksen rakentamisen ilmapiirissä ennen kaikkea EU:n ja Iranin kansojen hyödyksi; suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti EU:n sitoutumiseen uudistettuun yhteistoimintaan Iranin kanssa niin, että se perustuu vuoropuheluun, joka on laajuudeltaan kattavaa, yhteistyöhakuista niillä aloilla, joilla Iranilla ja EU:lla on keskinäisiä etuja, kriittistä, avointa ja rehellistä kysymyksissä, joista EU ja Iran ovat eri mieltä mutta joissa ne etsivät yhteistä nimittäjää, sekä yleisesti ottaen rakentavaa sävyltään ja käytännössä;
5. panee tyytyväisenä merkille Euroopan ulkosuhdehallinnossa (EUH) toteutetut institutionaaliset muutokset yhteisen kattavan toimintasuunnitelman tulosten huomioon ottamiseksi, erityisesti Iranin-työryhmän perustamisen ulkosuhdehallintoon tavoitteena koordinoida Iraniin liittyviä kysymyksiä koskevia eri toimikokonaisuuksia; panee tyytyväisenä merkille EUH:n toteuttamat toimet EU:n edustuston perustamiseksi Teheraniin, kuten Euroopan parlamentin aiemmissä päätöslauselmissa kehoitettiin, koska se tarjoaa EU:lle mahdollisuuden tehdä yhteistyötä Iranin viranomaisten kanssa EU:ta koskevan tietoisuuden parantamiseksi maan väestön keskuudessa, väärinkäsitysten torjumiseksi ja kasvavan yhteistyön rakentamiseksi EU:n ja Iranin välille; painottaa tämän osalta, että kauppa ja investoinnit kuuluvat EU:n toimivaltaan ja että EU:n edustuston perustaminen Teheraniin helpottaa EU:n ja Iranin välistä yhteistyötä kaupan, koulutuksen, kulttuurin, ihmisoikeuksien ja ympäristökestävyyden aloilla ja edistää voimakkaasti molempien osapuolten odotusten täyttymistä; painottaa, että Euronewsin farsinkielisten lähetysten olisi oltava jatkossa myös tärkeä mediasilta Euroopan unionin ja farsinkielisen yleisön välillä;
6. muistuttaa, että EU ja Iran ovat päättäneet tarkastella yhteisiä huolenaiheita rakentavalla tavalla; pyytää, että EU:n strategia uudistetusta yhteistoiminnasta Iranin kanssa perustuu

aluksi luottamusta lisääviin toimiin teknisillä aloilla, jotka voisivat muodostaa myönteisiä ennakkotapauksia EU:n ja Iranin yhteistyöstä ja viitoittaa tietä merkityksellisemmälle pitkäaikaiselle yhteistyölle;

7. painottaa, että on tärkeää kehittää EU:n ja Iranin suhteiden parlamentaarista ulottuvuutta osana keskinäisen luottamuksen palauttamisen strategiaa; kannattaa tässä yhteydessä Euroopan parlamentin ja Majlisin käsittelemää ehdotusta, joka koski parlamenttien välistä vuoropuhelua terrorismin torjunnassa ja joka osoittaa tietoisuutta yhteisistä haasteista, joita ovat radikalisoituminen Iranissa, kaikkialla Lähi-idässä ja EU:n sisällä; panee tyytyväisenä merkille uudelleen aloitetun EU:n ja Iranin poliittisen vuoropuhelun muun muassa ihmisoikeusasioissa; kannustaa kehittämään tulevaisuudessa sellaista ihmisoikeusvuoropuhelua, johon osallistuu oikeuslaitoksen, turvallisuusjoukkojen ja kansalaisyhteiskunnan edustajia; toteaa, että vaikka molemmiin puolin on epäluuloa ja epäluottamusta, monien jäsenvaltioiden ja Iranin välillä on myös pitkä historia ja Iranilla on halu hyviin suhteisiin EU:n kanssa, mikä tarjoaa mahdollisuuksia keskinäiseen luottamukseen ja kunnioitukseen perustavalle suhteelle; toteaa Iranin oman sisäpolitiikan alan monimutkaisuuden ja toistaa, että EU ei pyri puuttumaan Iranin tai minkään muunkaan maan sisäisiin poliittisiin valintoihin vaan pyrkii kansainvälisten normien ja periaatteiden vastavuoroiseen kunnioittamiseen perustuvaan yhteistyöhön; katsoo, että suhteiden täydellinen normalisoiminen voi tapahtua ainoastaan samalla kun pannaan jatkuvasti täytäntöön yhteistä kattavaa toimintasuunnitelmaa säännöllisellä ja jatkuvalla vuoropuhelulla ja että välittömänä tavoitteena pitäisi olla EU:n ja Iranin suhteiden laajentaminen aloille, joista vallitsee yhteisymmärrys; katsoo kuitenkin, että lopullisena tavoitteena tulee olla Iranin ja EU:n välisen kumppanuuden luominen;
8. muistuttaa, että EU on jo pitkään vastustanut voimakkaasti ja periaatteellisesti kuolemanrangaistuksen käyttöä kaikissa tapauksissa ja kaikissa olosuhteissa ja korostaa jälleen kerran, että kuolemanrangaistuksen poistaminen on EU:n ihmisoikeus- ja ulkopoliittikan keskeinen tavoite; suhtautuu erittäin kriittisesti Iranin toistuvaan kuolemanrangaistuksen käyttöön; katsoo, että kuolemanrangaistuksen soveltamisen vähentäminen on merkittävä tavoite poliittisessa vuoropuhelussa; vaatii kuolemanrangaistusten täytäntöönpanon keskeyttämistä välittömästi Iranissa; panee merkille, että suurin osa teloituksista suoritetaan huumausainerikosten vuoksi; ymmärtää Iranin kohtaaman haasteen yhtenä maailman tärkeimmistä huumausaineiden kauttakulkumaana, jonka alueella suoritetaan 86 prosenttia maailmalla tehtävistä oopiumin takavarikoinneista; katsoo kuitenkin, että puuttuminen kuolemanrangaistuksen aiheuttamiin huolenaiheisiin, kuten soveltamiseen huumausaineisiin liittyvissä rikoksissa ja alle 18-vuotiaisiin henkilöihin, jotka molemmat ovat vastoin Iranin vapaaehtoisesti hyväksymiä ihmisoikeuksia ja humanitaarista oikeutta koskevia kansainvälisiä sitoumuksia, voisi tarjota yhteisen etenemismallin tämän kysymyksen ratkaisemiseksi; kehottaa Iranin parlamentin jäseniä ensi vaiheessa tarkistamaan vuoden 2013 rikoslain 91 pykälää alle 18-vuotiaita koskevan kuolemanrangaistuksen poistamiseksi; huomauttaa, että mikäli Iranin parlamentille esitetty lakiehdotus hyväksytään, se alentaisi väkivallattomista huumausainerikoksista määrättävää rangaistusta kuolemanrangaistuksesta elinkautiseksi vankeusrangaistukseksi; panee merkille, että jos lakiehdotus hyväksytään, se voi huomattavasti vähentää teloitusten määrää Iranissa;
9. painottaa, että kuolemanrangaistuksen poistaminen huumausainerikoksissa vähentäisi jyrkästi teloitusten määrää (jopa 80 prosenttia Iranin arvioiden mukaan); kehottaa EU:ta ja Irania tekemään yhteistyötä laittoman huumekaupan torjunnassa yhtenä keinona

puuttua maan teloitusongelmaan noudattaen samalla ihmisoikeusnormeja; kehottaa komissiota tarjoamaan teknistä tukea ja avustamaan sitä hallinnollisten valmiuksien kehittämisessä oikeusvaltion edistämiseksi Iranissa, myös edistämällä oikeusjärjestelmän uudistusta vastuuvollisuuden parantamiseksi ja vaihtoehtojen löytämistä vankeus- ja kuolemanrangaistuksille; kehottaa komissiota varmistamaan, että Iranille tarjottavaa teknistä tai muuta apua ei käytetä ihmisoikeuksien rikkomiseen;

Kaupalliset ja taloudelliset kysymykset

10. panee merkille Iranin tavoitteen päästä kahdeksan prosentin vuotuisen talouskasvuun; katsoo, että eurooppalaiset investoinnit ovat keskeisessä asemassa, jotta Iran voi saavuttaa tämän tavoitteen; painottaa, että Euroopan unioni ei estä sallittua liiketoimintaa Iranissa eikä kansainvälisten yritysten tai rahoituslaitosten yhteistoimintaa Iranin kanssa, kunhan toiminnassa noudatetaan kaikkea sovellettavaa lainsäädäntöä; korostaa, että voidakseen hyödyntää koko taloudellisen potentiaalinsa Iranin on toteutettava toimia, joilla luodaan kansainvälisiä investointeja edistävä avoin talousympäristö, ja ryhdyttävä kaikilla tasoilla korruption vastaisiin toimiin, erityisesti sellaisiin, jotka koskevat rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) suositusten noudattamista kysymyksissä, joissa käsitellään esimerkiksi rahavirtojen lopettamista terroristijärjestöille; kehottaa EU:ta tukemaan täysimääräisesti Iranin ponnisteluja tässä prosessissa erityisesti tukemalla työtä EU:n ja Iranin välisen kahdenvälisen investointisopimuksen aikaansaamiseksi;
11. korostaa, että kauppa ja pääsy takaisin maailmanlaajuiseen sääntöihin perustuvaan kauppajärjestelmään ovat mahdollinen keino murtaa Iranin eristäytymistä ja että kauppa voisi olla merkittävä väline poliittisen vuoropuhelun tehostamiseksi ja alueen maiden välisen yhteistyön edistämiseksi, jotta voidaan lisätä alueellista kehitystä, työllisyyttä ja vakautta laajemmalla alueella;
12. toteaa, että Iran on Lähi-idän toiseksi suurin talous, jonka nimellinen BKT oli vuonna 2015 arviolta 397 miljardia Yhdysvaltain dollaria; toteaa lisäksi, että EU:n Iranin kanssa käymän kaupan arvo on tällä hetkellä noin kahdeksan miljardia Yhdysvaltain dollaria ja sen odotetaan nelinkertaistuvan kahden seuraavan vuoden aikana; muistuttaa, että EU oli aikoinaan Iranin tärkein kauppakumppani, ja katsoo, että EU:n olisi pyrittävä samaan asemaan; kannattaa EU:n ja Iranin kauppasuhteiden laajentamista ja kehottaa EU:ta kehittämään kaupallista, rahoituksellista ja taloudellista yhteistyötä Iranin kanssa iranilaisten elinolojen ja työllisyyden parantamiseksi ja alueellisen kehityksen lisäämiseksi; uskoo, että Iranin kanssa käytävän kaupan ja investointien laajentuminen voi pitkällä aikavälillä edistää rauhaa ja vakautta alueella laajemmin, jos EU voi hyödyntää alueellisten investointisuunnitelmien mahdollisuuksia esimerkiksi energian ja liikenneyhteyksien aloilla;
13. katsoo, että vaikka eurooppalaisten yritysten kanssa on allekirjoitettu useita sopimuksia, Iran ei voi noudattaa sitoumuksiaan likviditeetin puutteen takia, mikä johtaa noidankehään Iranin avautumisprosessissa;
14. toteaa, että Iran on maailman suurin WTO:n ulkopuolinen talous; tukee Iranin pyyntöä liittyä WTO:n jäseneksi; panee merkille, että EU:n nykyinen neuvotteluvalltuutus kauppa- ja yhteistyösopimukselle Iranin kanssa on vanhentunut; kehottaa komissiota tarkastelemaan vaihtoehtoja kauppa- ja investointisuhteiden vahvistamiseksi, jotta Iran saadaan lähemmäksi WTO:n sääntöjä ja voidaan suojella eurooppalaisia investointeja; korostaa, että virallisen neuvottelukehyksen avulla EU voisi täysimääräisesti hyödyntää

asemaansa laajimpana yhdentyneenä markkina- ja talousalueena ja voitaisiin luoda foorumi keskustelua ja vuoropuhelua varten; kehottaa unionia tarkastelemaan mahdollisuutta aloittaa uudelleen neuvottelut Iranin liittymisestä Maailman kauppajärjestöön, sillä WTO-jäsenyys edistäisi Iranin talouden vapautumista ja nopeuttaisi näin kasvua, toisi maan mukaan sääntöihin perustuvaan maailmanlaajuiseen järjestelmään sekä loisi mekanismin, jolla voitaisiin tukea välttämättömiä talousuudistuksia Iranissa ja jolla Iran saataisiin vastuulliseksi kansainvälisistä sitoumuksista; kehottaa komissiota hyödyntämään neuvotteluja mahdollisuutena edistää keskeisiä työntekijöiden oikeuksia koskevia uudistuksia ILO:n keskeisten yleissopimusten perusteella; on huolestunut viivästyksestä WTO:n Iranin jäsenyyttä käsittelevän työryhmän puheenjohtajanimityksessä; kehottaa komissiota käyttämään täysimääräisesti vaikutusvaltaansa tämän esteen poistamiseksi viipymättä ja Iranin WTO:hon liittymistä koskevien neuvottelujen käynnistämiseksi; katsoo, että liittymisprosessin päättämiseksi Iran olisi poistettava rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) julkisten lausumien luettelosta;

15. katsoo, että sananvapauden puuttuminen verkossa, internetliikenteen järjestelmällinen valvonta ja seuranta sekä digitaalisten vapauksien puuttuminen muodostavat esteen Iranin kanssa käytävälle kaupalle ja rikkovat ihmisten oikeuksia ja vapauksia; korostaa avoimen ja turvallisen internetin digitaalitaloudelle tarjoamia mahdollisuuksia Iranissa; vaatii jälleen tehokasta eurooppalaista vientivalvontajärjestelmää, jotta voidaan estää kaksikäyttötuotteiden ja -tekniikoiden väärinkäyttö ihmisoikeusloukkauksiin ja unionia vastaan;
16. korostaa myös, kuinka tärkeää on, että Iran kehittää talous- ja kauppasuhteitaan alueen toimijoihin, jotta saadaan aikaan yhdenmukainen taloudellinen ja kaupallinen kokonaisuus WTO:n sääntöjen mukaisesti; huomauttaa, että Euroopan unioni voi antaa oman asiantuntemuksensa ja tukensa tämän alueellisen vuoropuhelun kehittämiseen ja rakentamiseen;
17. katsoo, että EU:n ja kansainvälisen yhteisön ydinenergiaan liittyvien talous- ja rahoitusalan pakotteiden poistaminen yhteisen kattavan toimintasuunnitelman mukaisesti on tärkeä osa sen osoittamista, että EU on pannut täytäntöön sitoumuksensa Irania kohtaan, ja todisteiden antamista halusta vahvistaa taloudellista yhteistyötä, joka antaa taloudellista hyötyä molemmille osapuolille; toteaa kuitenkin, että vaikka suurin osa taloutta ja rahoitusta koskevista pakotteista on jo poistettu, joitakin on vielä jäljellä eikä ydinsopimus vaikuta niihin; kehottaa EU:ta velvoittamaan EU:sta lähtöisin olevia yrityksiä varmistamaan täysimääräisen avoimuuden toiminnastaan Iranissa; vaatii, että investointien laatuun ja määrään kiinnitetään yhtä lailla erityistä huomiota ja että tehdään aloite, jossa selvitetään, noudatetaanko uusissa investoinneissa YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevia ohjaavia periaatteita, kuten tehtiin myös Myanmarin/Burman pakotteiden poistamisen yhteydessä; panee merkille, että yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien suuntaviivojen tehokas täytäntöönpano on ratkaisevassa asemassa, jos halutaan, että tiiviimmät kauppasuhteet EU:n ja Iranin välillä vaikuttavat myönteisesti Iranin koko yhteiskuntaan;
18. palauttaa mieliin, että Yhdysvaltojen ensisijaiset pakotteet ja se, että liiketoimet toteutetaan Yhdysvaltain dollareina, luovat oikeudellista epävarmuutta niille unionin yrityksille, jotka haluavat investoida Iraniin, mikä heikentää yhteisestä kattavasta toimintasuunnitelmasta odotettujen taloudellisten hyötyjen toteutumista Iranin kansalle; korostaa, että tähän ja muihin talouskysymyksiin on puututtava rahanpesunvastaisen toimintaryhmän suositusten mukaisesti, jotta luodaan Iranissa toimivien EU:n yritysten

tarvitsemaa selkeyttä ja oikeusvarmuutta; kehottaa muuttamaan Iranin kanssa käytävää kauppaa koskevaa toimintamallia; toivoo, että EU:n Iranin kanssa tekemien liiketoimien valuuttana käytetään euroa, jotta vältetään amerikkalaisten viranomaisten määräämät seuraamukset, kuten aiemmin on käynyt eräiden eurooppalaisten pankkien tapauksessa; suhtautuu myönteisesti tiiviiseen vuoropuheluun Yhdysvaltojen kanssa, jotta voidaan taata EU:n kaupan ja investointien jatkuvuus Iranissa;

19. painottaa samalla, että tarvitaan ehdottomasti vahvempia toimia kansainvälisiä investointeja houkuttavan ympäristön varmistamiseksi, jotta Iran voi toteuttaa taloudellista potentiaaliaan; kehottaa Irania tässä yhteydessä varmistamaan rahoitusalan avoimuuden sekä torjumaan korruptiota ja rahanpesua rahanpesunvastaisen toimintaryhmän suositusten mukaisesti; on tyytyväinen Iranin hallituksen rahanpesunvastaisen toimintaryhmän suosituksia koskevaan toimintasuunnitelmaan sekä EU:n ja Iranin viranomaisten väliseen 12. heinäkuuta pidettyyn tekniseen kokoukseen, joka koski tarvittavia uudistuksia tällä alalla;
20. on tyytyväinen yhteisestä kattavasta toimintasuunnitelmasta jo saatuihin myönteisiin tuloksiin, kuten Iranin ja EU:n välisen kaupan kasvuun 43 prosentilla vuoden 2016 ensimmäisellä puoliskolla verrattuna samaan ajanjaksoon vuonna 2015, siihen, että 30 iranilaista pankkia on liittynyt takaisin SWIFT-järjestelmään, ja siihen, että yhteisellä kattavalla toimintasuunnitelmalla on myönteinen vaikutus, koska se vahvistaa inflaation heikkenemistä ja korkotason laskua Iranissa; on tyytyväinen siihen, että yhä useammat pienet eurooppalaiset pankit toimivat nyt aktiivisesti Iranissa, mikä helpottaa pk-yritysten luotonsaantia; kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota eurooppalaisten ja iranilaisten pk-yritysten rooliin kauppasuhteiden vahvistamisessa;
21. on tyytyväinen siihen, että Iranin hallitus on halukas houkuttelemaan ulkomaisia investointeja, koska suoria ulkomaisia investointeja tarvitaan kaikilla talouden merkittävillä aloilla; toteaa, että infrastruktuuri-investointeja tarvitaan seuraavien kymmenen vuoden aikana todennäköisesti yli biljoonan Yhdysvaltain dollarin arvosta, mikä tarjoaa eurooppalaisille yrityksille mahdollisuuksia muun muassa energia- ja autoalalla ja lentokoneiden valmistuksen alalla; on tyytyväinen siihen, että yhteisen kattavan toimintaohjelman allekirjoittamisen jälkeen 180 kauppavaltuuskuntaa on vierailut Teheranissa ja niiden joukossa valtuuskunnat 15:sta EU:n jäsenvaltiosta, mikä on osoitus kasvavasta mielenkiinnosta taloussuhteisiin Iranin kanssa; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tarkastelemaan vientiluottotakuiden käyttöä kaupan, hankerahoituksen ja investointien vauhdittamiseksi Iranissa; on tyytyväinen Iranin hallituksen sekä Airbusin ja Boeingin välisten sopimusten menestyksekkääseen solmimiseen ja toteaa sen olevan jälleen uusi luottamusta edistävä toimi yhteisen kattavan toimintasuunnitelman hyväksymisen jälkeen;

Alakohtainen yhteistyö

22. toteaa, että Iranilla on maailman toiseksi suurimmat kaasuvarannot ja neljänneksi suurimmat öljyvarannot; katsoo, että energia-alan yhteistyöllä voi olla merkittävä asema EU:n energian toimituslähteiden monipuolistamisessa ja jäsenvaltioiden energiariippuvuuden yhdestä toimittajasta vähentämisessä, mikä edistää EU:n energiaturvallisuutta; katsoo, että talouspakotteiden poistaminen voi mahdollisesti vapauttaa merkittäviä varoja käytettäväksi öljy- ja kaasuteollisuuteen sekä muille talouden aloille, jotka hyötyisivät investoinneista ja uuden teknologian saatavuudesta; kehottaa eurooppalaisia yrityksiä investoimaan Iranin energia-alaan; kehottaa EU:ta erityisesti tukemaan LNG-teknologian kehittämistä Iranissa; katsoo, että investointien

Iranissa on oltava täysin EU:n hiilestä irtautumista koskevien pitkän aikavälin sitoumusten mukaisia;

23. panee merkille, että tällä hetkellä yli puolet Iranin kotitalouksien energiantarpeesta katetaan maakaasulla; korostaa, että uusiutuvien energiamuotojen kehittämisessä on suuria mahdollisuuksia Iranissa, sillä maassa on keskimäärin 300 aurinkoista päivää vuodessa ja uusiutuvien energialähteiden arvioitu tuotantokapasiteetti on 13-kertainen Iranin energian kokonaiskulutukseen verrattuna; kehottaa komissiota tukemaan uusiutuvan energian kehittämistä Iranissa panoksena valtion energialähteiden yhdistelmän monipuolistamisessa;
24. kehottaa Irania liittymään kaivannaisteollisuuden avoimuusaloitteeseen (EITI) ja vaatii, että EU:n ja Iranin energia-alan yhteistyön johdonmukaisena tavoitteena on oltava ympäristöhyötyjen sekä sosiaalisten ja taloudellisten hyötyjen lisääminen sekä Iranin että EU:n asukkaille;
25. korostaa, että Iranilla on useita ympäristöhaasteita, mukaan lukien vesivarojen niukkuus ja maaperän huonontuminen, ja että samalla kun EU hyödyntää kaikkia liike-elämän yhteistyön tarjoamia mahdollisuuksia, sen olisi toimittava yhdessä Iranin kanssa ympäristönsuojelun parantamiseksi ja ympäristön kannalta kestävä kehityksen edistämiseksi; kehottaa tekemään ympäristöalan yhteistyötä vesivarojen hoidossa, myös Iranin tukemisen Urmia-järven pelastamisessa, aavikoitumisen torjunnassa ja maanjäristysten seurannassa sekä ilman pilaantumiseen ja jätehuoltoon liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi; ilmaisee tässä yhteydessä erityisen huolensa Kaspianmeren epäpuhtauksien tasosta ja kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tukemaan aktiivisesti Iranin hallituksen pyrkimyksiä pysäyttää Kaspianmeren tilan vakava heikentyminen; on tyytyväinen siihen, että Iranin ympäristöalan kansalaisjärjestöt ovat kehittäneet kumppanuuksia alueen muiden kansalaisjärjestöjen kanssa; on tyytyväinen niiden Kansainväliseen luonnonsuojeluliittoon ja Ramsarin yleissopimukseen osallistumiseen; kehottaa komissiota avustamaan iranilaisia kansalaisjärjestöjä osallistuvan hallinnoinnin hankkeiden kehittämisessä;
26. katsoo, että alueellinen keskustelu ja yhteistyö ympäristöasioissa Iranin ja sen naapurivaltioiden välillä ovat välttämättömiä ilman pilaantumisen, vesivarojen niukkuuden ja autioitumisen kaltaisten haasteiden ratkaisemiselle; korostaa, että EU:n olisi edistettävä tällaista alueellista yhteistyötä luottamusta rakentavana tärkeänä toimena sekä hyödynnettävä alueellisten toimijoiden halukkuutta ottaa vastaan eurooppalaisen asiantuntemuksen tarjoamat edut näissä asioissa;
27. panee merkille tutkimukset, joiden mukaan ydinenergia ei ehkä ole kilpailukykyistä Iranissa vähäisten uraanivarojen ja uraanin louhimiskustannusten takia; kehottaa kuitenkin komissiota kartoittamaan siviilialan ydinalan yhteistyön mahdollisuuksia Iranin kanssa yhteisen kattavan toimintasuunnitelman sitoumuksen mukaisesti ja kannustamaan Irania allekirjoittamaan ydinturvallisuutta koskevan yleissopimuksen; on tyytyväinen eräiden iranilaisten virkamiesten ehdotukseen alueellisen vuoropuhelun käynnistämisestä siviiliydinohjelmien turvallisuudesta ja turvallisuusjärjestelyistä;
28. korostaa lentoturvallisuuden alan yhteistyön mahdollisuuksia, sillä sen avulla iranilaisyrietykset saavat teknistä tukea ja tarvittavia komponentteja, jotta ne voidaan poistaa EU:n mustalta listalta;

29. panee merkille, että Iranissa on tällä hetkellä kolme miljoonaa afgaanipakolaista, joista vain 950 000:lla on virallinen pakolaisasema, ja että tämä tekee Iranista yhden merkittävimmistä pakolaisia vastaanottaneista maista; pitää myönteisenä, että EU:n rahoitusta lisättiin 6,5 miljoonalla eurolla, jotka on tarkoitettu Iranin avustamiseksi maassa asuvien afgaanien koulutuksessa ja terveydenhuollossa; painottaa konkreettisten toimenpiteiden tarvetta Iranin afgaanimaahanmuuttajien ja afgaanipakolaisten ihmisoikeuksien turvaamiseksi, jotta heillä on oikeus muun muassa asianmukaiseen oikeusprosessiin ja yhdenvertaisuutensa lain edessä; katsoo, että EU:n ja Iranin yhteistyö pakolaisasioiden hallinnassa voi parantaa keskinäistä ymmärrystä ja edistää kansainvälisen oikeuden parempaa kunnioittamista ja suojella turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten ihmisoikeuksia sekä edistää konfliktien ratkaisemista, jotta voidaan vähentää nykyisten ja tulevien pakolaisvirtojen syitä; katsoo, että EU:n ja Iranin yhteistyö pakolaisasioiden hallinnassa parantaisi pakolaisten hyvinvointia Iranissa ja estäisi ihmiskauppaa; katsoo, että EU:n ja Iranin yhteistyöhön olisi kuuluttava myös laaja-alainen vuoropuhelu muuttoliikkeestä, erityisesti politiikkatoimista ja lainsäädännöllisistä lähestymistavoista sekä lailliseen ja laittomaan maahanmuuttoon, turvapaikanhakijoihin ja pakolaisiin liittyvistä painopisteistä, sekä kansallisella että alueellisella tasolla;
30. toteaa, että Iranin väestöstä 60 prosentin arvioidaan olevan alle 30-vuotiaita, ja katsoo, että tämä nuori, koulutettu ja teknisesti kehittynyt väestö ja Iranin yhteiskunnan eloisuus voivat tarjota erityisiä mahdollisuuksia ihmisten välisten yhteyksien edistämiseksi EU:n kanssa vastavuoroisuuden ja keskinäisen kunnioituksen periaatteiden pohjalta; katsoo, että nuorisovaihto-ohjelmat ovat menestyksekkäimpiä toimintoja yhteiskuntien ja kulttuurien lähentämiseksi toisiinsa; on sen vuoksi tyytyväinen Iranista eurooppalaisiin yliopistoihin saapuneiden Erasmus Mundus -opiskelijoiden määrän lisääntymiseen ja katsoo, että se auttaa torjumaan väärinkäsityksiä ja stereotyyppioita; kehottaa lisäämään yhteistyötä koulutuksen, tutkimuksen ja innovoinnin alalla lisäämällä opiskelija- ja tutkijavaihtoa, myös yliopistojen välistä yhteistyötä, muun muassa ympäristön, uusiutuvan energian, oikeuden, ihmisoikeuksien ja hyvän hallintotavan aloilla; kehottaa komissiota lisäämään määrärahoja iranilaisia Erasmus Mundus -opiskelijoita varten; on tyytyväinen Teheranin yliopistossa hiljattain järjestettyihin työpajoihin tietoisuuden lisäämiseksi niistä mahdollisista hyödyistä, joita iranilaisille yliopistoille voi seurata osallistumisesta Horisontti 2020 -ohjelmaan; kehottaa Iranin hallitusta nimittämään Horisontti 2020 -ohjelman kansallisen koordinaattorin, joka tarjoaa teknistä apua ja neuvoja iranilaisille yliopistoille Horisontti 2020 -hankkeisiin hakemisessa; kehottaa komissiota tarkastelemaan mahdollisuutta parantaa iranilaisten tieteenharjoittajien ja tutkijoiden mahdollisuuksia opiskella ja harjoitella eurooppalaisissa yliopistoissa; kehottaa perustamaan EU:n ohjelman tutkijoiden ja opiskelijoiden yhteensaattamiseksi Iranista, Persianlahden yhteistyöneuvoston maista ja Euroopasta, jotta nämä voisivat tutkia Euroopan alueellisesta integraatiosta saatuja kokemuksia ja opetuksia;
31. ilmaisee vakavan huolensa EU:n ja Iranin kaksoiskansalaisten pidätyksistä näiden saapuessa Iraniin ja painottaa, että pidätykset haittaavat mahdollisuuksia ihmisten välisiin yhteyksiin; kehottaa Iranin viranomaisia sallimaan Iranista Eurooppaan muuttaneiden matkustaa turvallisesti synnyinmaahansa;

Alueellinen turvallisuus

32. painottaa sitä merkittävää vaikutusta, joka Iranin eri kansoilla ja kulttuureilla on ollut tuhansien vuosien ajan myös Eurooppaan; panee merkille, että geostrategisen sijaintinsa, väestömääränsä ja taloutensa, öljy- ja maakaasuvarantojensa ja alueellisen

vaikutusvaltansa vuoksi Iran on merkittävä toimija Lähi-idässä ja Persianlahden alueella; korostaa, että alueellisen vakauden palauttaminen turvaa parhaiten Iranin strategiset edut ja että niiden ajaminen ei ole eikä sen pitäisi olla suunnattu muita alueen keskeisiä toimijoita vastaan;

33. katsoo, että ydinsopimus antaa mahdollisuuden yhteistyöhön alueen turvallisuuskriisin ratkaisemiseksi; katsoo, että Iranilla on ja sillä pitäisikin olla rooli alueen vakauttamisessa; katsoo, että koko alue voi hyöttyä suhteiden normalisoimisesta Iranin kanssa; katsoo, että Iranin aseman merkittävänä alueellisena toimijana pitäisi saada sen toimimaan alueen vakauttajana; korostaa, että 18. marraskuuta 2015 esitettyyn Euroopan naapuruuspolitiikan (ENP) uudelleentarkasteluun sisältyy suunnitelmia, joiden mukaan EU:n naapuruuskumppaneina olevien valtioiden naapureina olevia kolmansia maita otetaan laajennetun yhteistyön piiriin; kannustaa siksi aihekohtaisten osioiden luomista, jotta unionin, eteläisen naapuruston kumppanivaltioiden ja Iranin kaltaisten tärkeimpien alueellisten toimijoiden välille voidaan ehdottaa yhteistyötä turvallisuuden, energian ja pakolaiskysymyksen hallinnan kaltaisten alueellisten haasteiden osalta;
34. kehottaa alueen kaikkia valtioita ja erityisesti Saudi-Arabiaa ja Irania pidättymään vihamielisestä, konflikteja lietsovasta retoriikasta sekä vihamielisten aseellisten ryhmien, kuten Hizbollahin sotilaallisen siiven ja al-Nusran, toiminnasta ja tukemisesta alueella; ilmaisee huolensa lisääntyneestä militarisoitumisesta koko laajemmalla alueella ja tukee pyrkimyksiä lisätä aseiden valvontaa, aseistariisuntaa ja terrorismin torjuntaa tunnustaen samalla oikeutetut puolustukseen liittyvät huolenaiheet, kuitenkin niin, että pyritään edistämään kaikkien alueen maiden itsemääräämisoikeuden täysimääräistä kunnioittamista; on huolestunut Iranin ballistisia ohjuksia koskevien testien kehittymisestä, joka – vaikka sillä ei rikota yhteisen kattavan toimintasuunnitelman sitoumuksia – on ristiriidassa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2231 (2015) hengen kanssa;
35. katsoo, että EU:n ja Iranin poliittisessa vuoropuhelussa olisi kehotettava Irania ja muita alueen merkittävimpiä toimijoita toimimaan rakentavasti Irakin, Jemenin, Syyrian, Libanonin ja Afganistanin poliittisten kriisien ratkaisemisessa kansainvälisen oikeuden ja näiden maiden itsemääräämisoikeuden kunnioittamisen pohjalta; kehottaa omaksumaan EU:n diplomatiassa mallin, joka perustuu pikemminkin poliittisiin painopisteisiin kuin uskonnollisiin identiteetteihin sekä periaatteeseen, että kaikkien Lähi-idän maiden kansoille, myös Israelille ja Palestiinan kansalle, on varmistettava kunnioitus ja turvallisuus, jotta edistettäisiin entistä vakaamman ja tasapainoisemman Lähi-idän luomista; pitää EU:n ja Iranin välistä yhteistyötä terrorismin ja väkivaltaisen äärimielisyyden torjumisessa alueella tärkeänä osana poliittista vuoropuhelua;
36. katsoo, että Lähi-idän, Pohjois-Afrikan ja Persianlahden alueen konflikteja ei voida ratkaista ilman kaikkien toimijoiden osallistumista; on siksi tyytyväinen, että Iran on mukana Syyrian rauhanneuvotteluissa osallistumalla kansainvälisen Syyrian tukiryhmän (ISSG) työhön; pitää kuitenkin valitettavana, että Iranin osallistuminen ei ole tähän mennessä johtanut tilanteen merkittävään paranemiseen, ja kehottaa Irania osaltaan helpottamaan entistä enemmän ainakin humanitaarisen avun toimittamista, jotta voidaan parantaa siviiliväestön suojelua hyökkäyksiltä, ja etsimään jatkuvasti pitkän aikavälin ratkaisua konfliktiin; toteaa tässä yhteydessä, että selviytyäkseen Assadin hallinto Syyriassa on joutunut turvautumaan entistä enemmän Iraniin ja kehottaa näin ollen Iranin viranomaisia käyttämään vaikutusvaltaansa siten, että Syyrian konflikti saadaan rauhanomaiseen päätökseen;

37. on tyytyväinen siihen, että Iran on valmis tukemaan nykyisiä ponnisteluja vakauden luomiseksi Irakiin, kehottaa sitä toimimaan merkityksellisessä asemassa laakojen välisen väkivallan lopettamiseksi ja kehottaa toteuttamaan lisätoimia kaikkien maassa toimivien puolisotilaallisten joukkojen saamiseksi Irakin hallituksen alaisuuteen, jotta kaikkien osapuolten edut otetaan huomioon; painottaa, että EU:lla ja Iranilla on vastassa yhteiset viholliset Isisin/Da'eshin, al-Qaidan, al-Nusran ja muiden niiden kaltaisten, YK:n turvallisuusneuvoston nimeämien terroristijärjestöjen muodossa, joiden inspiraation lähteenä on islamin vääristynyt äärimmäisyysoppi; panee tyytyväisenä merkille Iranin osallistumisen Isisin/Da'eshin vastaiseen taisteluun, myös sen varhaisessa vaiheessa antaman tuen kurdien aluehallitukselle Erbilissä, ja tunnustaa Iranin Irakissa toteuttamat päättäväiset toimet, joilla pysäytettiin Isisin/Da'eshin eteneminen ja saatiin takaisin jihadistiterroristien hallinnassa olleita alueita; on sitä vastoin huolestunut toistuvista tiedoista, joiden mukaan al-Qaidan jäseniä on vapautettu; panee merkille Iranin ja Australian sopimuksen tiedustelutietojen jakamisesta Isisin/Da'eshin vastaisessa taistelussa;
38. katsoo, että alueelliset vihamielisyydet ovat useissa alueen maissa esiintyvien konfliktien taustatekijöitä; on hyvin huolestunut laakojen välisen väkivallan lisääntymisestä alueella ja korostaa tarvetta jatkuvaan ja kokonaisvaltaiseen EU:n diplomaattiseen osallistumiseen konfliktin taustalla olevaan dynamiikkaan pureutumiseksi tarjoamalla pitkäkestoista tukea etnisten ryhmien ja laakojen välisen sovinnon saavuttamiseen; ilmaisee huolensa Iranin ja Saudi-Arabian entisestä pahenevasta taistelusta poliittisen ja uskonnollisen vaikutusvallan saavuttamiseksi ja varoittaa sen seurauksista konfliktin ratkaisuun sekä turvallisuuteen Lähi-idässä ja sen ulkopuolella; uskoo, että Iranin ja Saudi-Arabian lähentymispolitiikka ja niiden rakentava yhteistyö ovat olennaisen tärkeitä alueellisten jännitteiden laukaisemisessa ja voivat auttaa löytämään ratkaisuja aseellisiin konflikteihin Irakissa, Syyriassa ja Jemenissä sekä niistä seuraavin muuttovirtoihin ja tarjota keinoja paneutua aluetta sekä Euroopan unionia ja sen ulkopuolisia alueita uhkaavan terrorismin ja äärimielisyyden perimmäisiin syihin; vaatii EU:n aktiivista diplomatiata Iranin ja Saudi-Arabian välisten jännitteiden lievittämiseksi, mukaan lukien luottamuksen rakentaminen, ”toisen raiteen” diplomatiata ja konfliktien liennyttämiseen liittyvät toimenpiteet, joiden tavoitteena on Saudi-Arabian ja Iranin suhteiden palauttaminen ensimmäisenä askelena maiden välisten suhteiden normalisoimiseksi; kehottaa EU:ta toimimaan yhteistyössä Yhdysvaltojen ja Venäjän kanssa ja erityisesti tukemaan sellaisen uuden alueellisen turvallisuusinfrastruktuurin kehittämistä, jossa otetaan huomioon Iranin ja Saudi-Arabian uhkakuvat ja oikeudet turvallisuushuolet ja joka antaa turvallisuustakeet sekä Iranille että Persianlahden yhteistyöneuvoston maille; korostaa, että yhteistyö Persianlahden merenkulun turvallisuusasioissa, mukaan luettuna merenkulun vapautta koskevan peruskirjan allekirjoittaminen, voisi olla ensimmäinen luottamusta lisäävä toimenpide alueellisen luottamuksen ja yhteistyön kehittämisessä;
39. tuomitsee jyrkästi Iranin hallinnon toistuvat kehotukset Israelin tuhoamiseen ja holokaustin kieltämistä koskevan linjan;

Sosioekonomiset kysymykset, oikeusvaltioperiaate, demokratia ja ihmisoikeudet

40. katsoo, että Iranin vallankumouksellinen perintö ja sen valtiomuoto islamilaisena tasavaltana sekä Iranin ja EU:n poliittis-institutionaalisten järjestelmien merkittävät erot eivät saa olla esteenä avoimuudelle ja reilulle ja suoralle vuoropuhelulle ja sille, että löydetään yhteisymmärrys demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja ihmisoikeuksia koskevissa kysymyksissä; kehottaa Iranin islamilaista tasavaltaa laajentamaan

poliittisen moniarvoisuuden mahdollisuuksia; painottaa, että Majlis on uudistus- ja Eurooppa-myönteinen, sekä katsoo samalla, että parlamenttivaalien ja asiantuntijoiden neuvoston vaalien tulokset helmikuussa 2016 kuvastavat Iranin kansan tahtoa ja tarjoavat mahdollisuuden olla enemmän yhteydessä Euroopan unioniin ja sen jäsenvaltioihin, minkä olisi johdettava rakentaviin suhteisiin, sekä mahdollisuuden sisäisiin taloudellisiin, poliittisiin ja sosiaalisiin uudistuksiin; kehottaa Irania sallimaan täysin vapaat ja rehelliset vaalit kansainvälisten normien mukaisesti;

41. panee merkille, että Iran on alkanut suuntautua ulospäin, koska se tarvitsee apua tyydyttääkseen kansalaistensa tarpeet ja pitääkseen nuoret ja hyvin koulutetut ihmiset maassa, mikä on tärkeää sen vakauden kannalta;
42. panee huolestuneena merkille, että Iranissa teloitetaan kuolemanrangaistuksen nojalla eniten ihmisiä maailmassa asukaslukuun suhteutettuna; korostaa, että kuolemanrangaistuksen poistaminen huumausainerikoksista vähentäisi jyrkästi teloitusten määrää; pitää tässä yhteydessä myönteisenä, että vastavalittu parlamentti saattaa harkita lainsäädäntöä, jolla poistettaisiin tietyt huumausainerikokset kuolemantuomiolla rangaistavien rikosten luettelosta;
43. panee merkille, että vuonna 2013 säädetyssä islamilaisessa rikoslaisissa annetaan tuomareille suurempi harkintavalta ja että ratifioituaan YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen Iran kielsi lasten teloitukset ja salli muutoksenhaun ennen vuotta 2013 kuolemaan tuomituille nuorille rikoksentekeijöille; kehottaa Irania varmistamaan, että tämä kielto pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön ja että kaikki asianomaiset rikoksentekeijät ovat tietoisia oikeudestaan; vaatii Irania julistamaan kuolemantuomioiden täytäntöönpanokiellon;
44. kehottaa Irania lisäksi tekemään täysipainoista yhteistyötä kaikkien YK:n ihmisoikeusmekanismien kanssa ja pyrkimään tältä osin toimillaan siihen, että muun muassa yleismaailmallisen ihmisoikeustarkasteluyhteydessä esitetyjä suosituksia sovelletaan, sallimalla kansainvälisten ihmisoikeusjärjestöjen vierailut tehtäviensä hoitamiseksi; toteaa, että tämä auttaa Iranin profiilin nostamista eurooppalaisessa yleisessä mielipiteessä; tuo esiin, että Iranin hallitus osallistuu yhä laajemmin YK:n erityismenettelyihin vuoropuhelun kautta; kehottaa Iranin hallitusta käsittelemään merkittäviä huolenaiheita, joita on nostettu esiin YK:n erityisraportoijan ja YK:n pääsihteerin raporteissa Iranin ihmisoikeustilanteesta, sekä ryhtymään toimiin YK:n yleiskokouksen päätöslauselmissa esitettyjen kehotusten johdosta;
45. kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa ja komissiota tukemaan sellaisen ympäristön luomista, joka mahdollistaa kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden asianmukaisen ja riippumattoman toiminnan; korostaa, että EU:n ja Iranin välisten suhteiden yhteydessä on tärkeää pitää kiinni EU:n ihmisoikeuksia koskevista suuntaviivoista, myös ihmisoikeuksien puolustajia koskevista;
46. kehottaa Irania noudattamaan ja vaalimaan Iranin islamilaisen tasavallan perustuslain, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen sekä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen mukaisia sitoumuksiaan ja täyttämään ne täysimääräisesti kunnioittamalla oikeutta sananvapauteen sekä verkossa että verkon ulkopuolella, mielipiteenvapauteen, yhdistymisvapauteen ja rauhanomaiseen kokoontumiseen ja ajatuksen-, omantunnon, uskonnon ja vakaumuksen vapauteen sekä turvaamalla lain nojalla ja käytännössä, että maan kansalaiset voivat

nauttia yksilön, sosiaalisia ja poliittisia oikeuksia ilman sukupuoleen, kieleen, uskontoon, poliittiseen tai muuhun mielipiteeseen, kansalliseen, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun asemaan liittyvää syrjintää tai vainoa näissä oikeusvälineissä tarkoitettulla tavalla; toteaa, että tähän sisältyvät perusoikeus yhdenvertaisuuteen lain edessä ja oikeus yhtäläisiin mahdollisuuksiin saada koulutusta ja terveydenhuoltopalveluja samoin kuin yhtäläiset ammatilliset mahdollisuudet;

47. pitää myönteisinä uuden rikosoikeudenkäyntilain mukaisesti tehtyjä uudistuksia mutta ilmaisee vakavan huolensa siitä, että laki ei takaa täysimääräisesti kansainvälisiä oikeudenmukaisen menettelyn vaatimuksia; kehottaa Irania käynnistämään vuonna 2014 hyväksytyt rikosoikeudenkäyntilain tarkistuksen varmistaakseen oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevien takeiden soveltamisen; kehottaa Irania tarkistamaan ja muuttamaan lakia varmistaakseen, että kidutuksen, pahoinpitelyn tai muunlaisten pakottamisen muotojen seurauksena annetut lausunnot jätetään sen ulkopuolelle rikosoikeudenkäynnissä käytettävänä todisteena ja että viranomaisten tietoon tulleet syytteet kidutuksesta ja muunlaisesta pahoinpitelystä tutkitaan automaattisesti;
48. vaatii vapauttamaan kaikki poliittiset vangit; vaatii Irania vapauttamaan seuraavat vangitut EU:n kansalaiset, jotka on pidätetty tai tuomittu oikeusprosessilla, joka ei vastaa kansainvälisiä normeja: 58-vuotias Nazak Afshar, joka on ollut vangittuna maaliskuusta 2016 lähtien, 76-vuotias Kamal Foroughi, joka on ollut vangittuna toukokuusta 2011 lähtien, 65-vuotias Homa Hoodfar, joka on ollut vangittuna kesäkuusta 2016 lähtien, sekä 37-vuotias Nazanin Zaghari-Ratcliffe, joka on ollut vangittuna huhtikuusta 2016 lähtien;
49. toteaa, että Iranissa on monia erilaisia uskontoja ja vakaumuksia; panee merkille, että eräät uskonnolliset vähemmistöt ja niiden uskonnolliset perusvapaudet on muodollisesti tunnustettu Iranin islamilaisen tasavallan perustuslaissa; on kuitenkin huolestunut siitä, että uskonnollisista vähemmistöyhteisöistä vangittujen tai vakaumuksensa takia vangittujen henkilöiden määrä on kasvanut; kehottaa Iranin viranomaisia varmistamaan, että uskonnollisten ja etnisten vähemmistöjen oikeuksia kunnioitetaan täysimääräisesti ja suojellaan lain nojalla ja että uskonnonvapautta laajennetaan;
50. panee merkille iranilaisten naisten saavuttamat edistysaskeleet koulutuksen, tieteen ja tutkimuksen alalla, minkä osoittaa se, että valtaosa iranilaisten yliopistojen opiskelijoista on naisia; kannustaa EU:ta ja jäsenvaltioita ottamaan sukupuolten tasa-arvoon liittyvät kysymykset esiin kahdenvälissä keskusteluissa Iranin viranomaisten kanssa; kehottaa toteuttamaan sukupuolten täydellisen tasa-arvon toimenpiteillä, joilla poistetaan olemassa oleva naisiin kohdistuva oikeudellinen ja käytännön syrjintä ja varmistetaan naisten tasavertainen osallistuminen työmarkkinoihin ja kaikkiin talous- ja kulttuurielämän sekä sosiaalisen ja poliittisen elämän muotoihin; pitää myönteisinä pyrkimyksiä esittää laki naisten suojelusta väkivaltaa vastaan ja toivoo, että vastavalittu parlamentti harkitsisi sellaisen lainsäädännön hyväksymistä, jolla naisiin kohdistuva väkivalta, myös perheväkivalta ja avioliitossa tapahtuva raiskaus, kriminalisoidaan kokonaisuudessaan;
51. panee tyytyväisenä merkille presidentti Rohanin presidentinvaalikampanjan aikana antaman lupauksen kansalaisten oikeuksien peruskirjan esittämisestä ja lausunnot etnisten vähemmistöjen oikeuksien edistämisestä; katsoo, että peruskirjan olisi perustuttava Iranin ihmisoikeuksiin liittyviin kansainvälisiin velvoitteisiin ja että näitä

velvoitteita olisi täysin noudatettava siinä; korostaa, että oikeusvaltioperiaatteen ja oikeuslaitoksen riippumattomuuden noudattaminen on tärkeää suoriin ulkomaisiin investointeihin tarvittavan oikeusvarmuuden takaamiseksi mutta ennen kaikkea itse Iranin kansan etujen vuoksi; kehottaa oikeuslaitosta kunnioittamaan oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä ja oikeudenmukaista menettelyä sekä antamaan epäillyille mahdollisuuden asianajajaan; kehottaa EUH:ta ja komissiota tekemään yhteistyötä Iranin viranomaisten kanssa sellaisilla aloilla kuin oikeusalan uudistaminen ja vankilajärjestelmän uudistus, mukaan lukien vankilaolojen parantaminen, julkishallinnon vastuuvollisuus, oikeusvaltion, sananvapauden ja kansalaisten yleismaailmallisten ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen ja korruption torjunta;

o

o o

52. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Iranin hallitukselle ja parlamentille, neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle sekä Euroopan ulkosuhdehallinnolle.